

Presse og Information

Den Europæiske Unions Domstol
PRESSEMEDDELELSE NR. 15/22
Luxembourg den 25. januar 2022

Dom i sag C-638/19 P
Kommissionen mod European Food m.fl.

Retten begik en retlig fejl ved at fastslå, at Kommissionen ikke havde kompetence til, i lyset af statsstøttere reglerne, at undersøge den erstatning, som Rumænien havde udbetalt til svenske investorer til fuldbyrdelse af en voldgiftskendelse

Selv om disse investorers argumentation om, at denne medlemsstat på ulovlig vis havde ophævet en skattemæssig incitamentsordning før den pågældende medlemsstats tiltrædelse af Unionen, i denne kendelse blev tiltrådt, blev den i Kommissionens afgørelse omhandlede støtteforanstaltning ikke desto mindre ydet efter denne tiltrædelse

Den 29. maj 2002 indgik Kongeriget Sverige og Rumænien en bilateral investeringsaftale om gensidig fremme og beskyttelse af investeringer (herefter »investeringsaftalen«), som i artikel 2, stk. 3, bestemmer, at hver af de kontraherende parter til enhver tid skal sikre en rimelig og retfærdig behandling af investeringer, der foretages af den anden kontraherende parts investorer. Investeringsaftalen fastsætter endvidere, at tvister mellem investorer og lande, der har undertegnet aftalen, skal afgøres af en voldgiftsret.

I 2005 ophævede den rumænske regering i forbindelse med forhandlingerne om tiltrædelse af Den Europæiske Union en national skattemæssig incitamentsordning for investorer i ugunstigt stillede regioner (herefter »den skattemæssige incitamentsordning«).

Idet de var af den opfattelse, at Rumænien ved at ophæve den skattemæssige incitamentsordning havde tilsidesat pligten til at sikre en retfærdig og rimelig behandling af deres investeringer i henhold til investeringsaftalen, anmodede flere svenske investorer om oprettelse af en voldgiftsret med henblik på at opnå erstatning for det forvoldte tab. Ved voldgiftskendelse af 11. december 2013 pålagde denne voldgiftsret Rumænien at betale et beløb på ca. 178 mio. EUR i skadeserstatning til de nævnte investorer.

På trods af forskellige henvisninger fra Europa-Kommissionen om nødvendigheden af at overholde de gældende regler og procedurer på statsstøtteområdet i disse akter, udbetalte de rumænske myndigheder den af voldgiftsretten tildelte erstatning til de svenske investorer.

Ved afgørelse af 30. marts 2015 (herefter »den omtvistede afgørelse«)¹ kvalificerede Kommissionen udbetalingen af denne erstatning som statsstøtte, som er uforenelig med det indre marked, forbød gennemførelsen heraf og anordnede tilbagesøgning af de allerede udbetalte beløb.

Idet der var anlagt flere sager for Retten, annullerede denne instans den nævnte afgørelse² med den begrundelse i det væsentlige, at Kommissionen med tilbagevirkende kraft havde anvendt sine kompetencer på omstændigheder, der ligger forud for Rumæniens tiltrædelse af Unionen den 1. januar 2007. Retten havde således taget udgangspunkt i den forudsætning, at den omhandlede støtte var blevet ydet af Rumænien på tidspunktet for ophævelsen af den skattemæssige incitamentsordning, dvs. i 2005.

¹ Kommissionens afgørelse (EU) 2015/1470 af 30.3.2015 om statsstøtte SA.38517 (2014/C) (ex 2014/NN) gennemført af Rumænien – Voldgiftskendelse i Micula mod Rumænien af 11.12.2013 (EUT 2015, L 232, s. 43).

² Rettens dom af 18.6.2019, European Food m.fl. mod Kommissionen, sagerne [T-624/15](#), [T-694/15](#) og [T-704/15](#).

Efter appel ophævede Domstolen (Store Afdeling) Rettens dom, bekræftede Kommissionens kompetence til at vedtage den omtvistede afgørelse og hjemviste sagen til Retten med henblik på, at denne træffer afgørelse om de anbringender og argumenter, der er blevet gjort gældende for den, vedrørende spørgsmålet om, hvorvidt denne afgørelse er velbegrundet.

Domstolens bemærkninger

Da Kommissionen har fået kompetence til i medfør af artikel 108 TEUF at foretage kontrol af de foranstaltninger, som Rumænien har truffet fra tidspunktet for denne medlemsstats tiltrædelse af Unionen, bemærkede Domstolen, at statsstøtten som omhandlet i artikel 107, stk. 1, TEUF skal anses for at være ydet på det tidspunkt, hvor støttemodtageren har opnået ret til at modtage støtten i henhold til den gældende nationale ordning. Den afgørende faktor med henblik på at fastslå dette tidspunkt er støttemodtagernes erhvervelse af en sikker ret til at modtage den og statens tilsvarende forpligtelse til at yde denne støtte. Det er nemlig på dette tidspunkt, at en sådan foranstaltning kan medføre en konkurrencefordrejning, der kan påvirke samhandelen mellem medlemsstaterne som omhandlet i artikel 107, stk. 1, TEUF.

I det foreliggende tilfælde fastslog Domstolen, at selv om retten til den erstatning, som blev tilkendt for det tab, som de svenske investorer hævdede at have lidt, udsprang af Rumæniens ophævelse af den pågældende skattemæssige incitamentsordning, hvilket angiveligt var i strid med investeringsaftalen, blev denne ret først inddrømmet ved voldgiftskendelsen af 11. december 2013, som ikke blot fastslog eksistensen af en sådan ret, men ligeledes kvantificerede størrelsen heraf. Det var nemlig først efter afslutningen af voldgiftssagen, at disse investorer kunne opnå den faktiske udbetaling af erstatningen, selv om denne havde til formål delvis at erstatte det tab, som de hævdede at have lidt i en periode, der lå forud for Rumæniens tiltrædelse af Unionen.

Henset til den omstændighed, at den pågældende støtteforanstaltning blev ydet efter Rumæniens tiltrædelse af Unionen, **begik Retten således en retlig fejl, da den fastslog, at Kommissionen ikke havde tidsmæssig kompetence til at vedtage den omtvistede afgørelse i henhold til artikel 108 TEUF.**

Domstolen præciserede, at spørgsmålet om, hvorvidt den erstatning, der blev tilkendt ved voldgiftskendelsen, kunne udgøre statsstøtte som omhandlet i artikel 107, stk. 1, TEUF, lå uden for Domstolens kompetence inden for rammerne af appellen, for så vidt som dette ikke var blevet undersøgt af Retten. Når dette er sagt, kunne Kommissionens kompetence i henhold til artikel 108 TEUF under ingen omstændigheder afhænge af udfaldet af undersøgelsen af dette spørgsmål, eftersom Kommissionens forebyggende kontrol i henhold til denne bestemmelse bl.a. havde til formål at afgøre, om den pågældende erstatning udgjorde statsstøtte eller ej.

Endelig fastslog Domstolen, at Retten ligeledes begik en retlig fejl, da den fastslog, at Domstolens Achmea-dom³ var irrelevant i det foreliggende tilfælde.

I Achmea-dommen fastslog Domstolen, at artikel 267 TEUF og 344 TEUF er til hinder for en international aftale indgået mellem to medlemsstater, hvorefter en investor i en af disse medlemsstater i tilfælde af en tvist vedrørende investeringer i den anden medlemsstat kan anlægge sag mod sidstnævnte medlemsstat ved en voldgiftsret, hvis kompetence denne medlemsstat har forpligtet sig til at acceptere. Med indgåelsen af en sådan aftale giver medlemsstaterne nemlig deres samtykke til, at tvister, der kan vedrøre anvendelsen eller fortolkningen af EU-retten, undtages fra deres egne domstoles kompetence og følgelig fra den ordning med adgang til domstolsprøvelse, som artikel 19, stk. 1, andet afsnit, TEU pålægger dem at tilvejebringe på de områder, der er omfattet af EU-retten.

I det foreliggende tilfælde var det imidlertid ubestridt, at **den af de svenske investorer krævede erstatning ligeledes vedrørte skader, der angiveligt var lidt efter Rumæniens tiltrædelse af Unionen, fra hvilket tidspunkt EU-retten, bl.a. artikel 107 TEUF og 108 TEUF, fandt anvendelse på denne medlemsstat.** For så vidt kunne den tvist, der blev indbragt for

³ Domstolens dom af 6.3.2018, Achmea, sag [C-284/16](#) (jf. ligeledes pressemeddelelse [nr. 26/18](#)).

voldgiftsretten, ikke anses for i alle enkeltheder at være begrænset til en periode, hvor Rumænien, idet denne stat endnu ikke var tiltrådt Unionen, endnu ikke var bundet af de regler og principper, der følger af Achmea-dommen. Det var endvidere ubestridt, at den voldgiftsret, som denne tvist blev indbragt for, ikke henhørte under Unionens retlige system, idet den ikke indgik i den ordning med adgang til domstolsprøvelse, som artikel 19, stk. 1, andet afsnit, TEU pålægger medlemsstaterne at tilvejebringe på de områder, der er omfattet af EU-retten.

Under disse omstændigheder havde det af Rumænien afgivne samtykke til anvendelsen af den i investeringsaftalen fastsatte voldgiftsordning mistet ethvert indhold som følge af den pågældende medlemsstats tiltrædelse af Unionen.

Henset til samtlige disse betragtninger ophævede Domstolen den appellerede dom og hjemviste sagen til Retten med henblik på, at denne træffer afgørelse om de anbringender og argumenter, der er blevet gjort gældende for den, vedrørende spørgsmålet om, hvorvidt den omtvistede afgørelse er velbegrundet, navnlig spørgsmålet om, hvorvidt den heri omhandlede foranstaltning materielt set opfylder de betingelser, der er fastsat i artikel 107, stk. 1, TEUF.

Bemærkning: En dom eller kendelse afsagt af Retten kan appelleres til Domstolen. Appellen er begrænset til retlige spørgsmål og har principielt ikke opsættende virkning. Såfremt den kan antages til realitetsbehandling og er begrundet, ophæver Domstolen Rettens afgørelse. I tilfælde af, at sagen er moden til afgørelse, kan Domstolen selv træffe endelig afgørelse i tvisten. I modsat fald hjemviser Domstolen sagen til Retten, der er bundet af den afgørelse, som Domstolen træffer i appelsagen.

Dette er et ikke-officielt dokument til mediernes brug og forpligter ikke Domstolen.

[Dommen](#) offentliggøres på webstedet CURIA på afsigelsesdagen.

Kontakt i Kontoret for Presse og Information: Gitte Stadler ☎ (+352) 4303 3127